

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาไทยของนักเรียนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้เพลงไทยลูกทุ่ง โรงเรียนบ้านห้วยดั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2 มีวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการศึกษา สรุปผลและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะภาษาไทยโดยใช้เพลงไทยลูกทุ่งสำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านห้วยดั้น

2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินในวิชาภาษาไทยของโรงเรียนบ้านห้วยดั้น

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านห้วยดั้น (ชัวงษาอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2 จำนวน 220 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านห้วยดั้น (ชัวงษาอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2 จำนวน 29 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะภาษาไทยโดยใช้เพลงไทยลูกทุ่ง จำนวน 12 แผน ใช้เวลาแผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง และแบบฝึกทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จำนวน 34 แบบฝึก

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบชนิดเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบจับคู่ จำนวน 10 ข้อ

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ทดสอบนักเรียนก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ
2. ดำเนินการสอนโดยแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เพลงไทยลูกทุ่งที่สร้างขึ้น จำนวน 12 แผน ใช้เวลาแผนละ 2 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง และแบบฝึกทักษะจำนวน 34 แบบฝึก
3. ทดสอบนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าร้อยละแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การผ่านร้อยละ 60 ของโรงเรียนบ้านห้วยดั้น

สรุปผลการศึกษา

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะภาษาไทยโดยใช้เพลงไทยลูกทุ่ง จำนวน 12 แผน และแบบฝึกทักษะจำนวน 34 แบบฝึก ใช้เวลาเรียน 24 ชั่วโมง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ของนักเรียนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงได้
2. ผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของนักเรียนเท่ากับ 16.83 คิดเป็นร้อยละ 56.09 หลังเรียนเท่ากับ 26.27 คิดเป็นร้อยละ 87.58 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงขึ้น นักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะภาษาไทยโดยใช้เพลงไทยลูกทุ่งมีความก้าวหน้าในการพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนสูงกว่าเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60 ในวิชาภาษาไทยของโรงเรียนบ้านห้วยดั้น

อภิปรายผล

1. แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะภาษาไทยโดยใช้เพลงไทยลูกทุ่ง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักในการวิเคราะห์หลักสูตร และได้ นำเอาเพลงสัปดาห์ ซึ่งเป็นเพลงไทยลูกทุ่งมาประกอบเป็นขอบเขตของเนื้อหาสาระ ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งสามารถนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้เลย เพราะได้กำหนดขั้นตอน การจัดการเรียนการสอนไว้อย่างเป็นระบบ คือ เรื่องที่จะเรียนสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และแบบฝึกทักษะเกี่ยวกับการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนที่สอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์สำคัญอันจะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม ตามที่ ชำรง บัวศรี (2531, หน้า 253) ได้กำหนดไว้ ในลักษณะของการสอนที่มีลักษณะบูรณาการพื้นฐานบนความต้องการของผู้เรียนและสังคม นำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาเป็นพื้นฐาน ในการจัดการเรียนการสอนเน้นประสบการณ์ตรงสนองความต้องการความอยากรู้อยากเห็น ซึ่งเป็นแรงผลักดันภายในทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะเรียนรู้อย่างเต็มที่ ดังที่ จานง พรายแยมแจ (2529, หน้า 54) ได้กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะที่บูรณาการเปิดเสรีในตัว สร้างขึ้นบนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียนและสังคม คำนึงถึงพัฒนาการและวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาเป็นแนวในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นประสบการณ์ที่เกี่ยวกับกระบวนการคิด การทำและการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง สุนน อมรวิวัฒน์ และ ทิศนา แยมมณี (2526, หน้า 25) ได้เสนอแนะไว้ใน การเตรียมการสอนที่ดีนั้น เป็นการช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และ องค์การ อินทรมพรรย (2527, หน้า 86) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนการสอนที่ดี และเหมาะสมช่วยในการเรียนการสอนดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และในส่วนของสื่อการเรียนรู้ ที่นำมาใช้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้ศึกษาได้นำสื่อหลายๆอย่างมาประกอบการสอน ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับเรื่องที่สอนให้เหมาะสม กับระดับความรู้ ประสบการณ์ ความสนใจ วัยของผู้เรียน และสภาพของท้องถิ่น เช่น เพลง เกม รูปภาพ ตัวอย่าง ของจริง แดบบันทึกเสียง วีดิทัศน์ แผ่นซีดีรอม และแบบฝึกทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ กระทรวงการศึกษา (2544, หน้า 13) กล่าวไว้ว่า สื่อการสอนไม่ว่าจะเป็นสื่อชนิดใด รูปแบบใด ก็ยังคงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดและทักษะต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสังคมปัจจุบันเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร การใช้สื่อการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมจึงมีความจำเป็นมากขึ้นเพราะสื่อจะช่วยให้การรับรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับคุณภาพของสื่อและวิธีการนำเสนอด้วย จันทรฉาย เติมียาคาร (2533, หน้า 26) ได้กล่าวไว้ว่าในการเลือกสื่อที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนนั้นจะต้องพิจารณาก่อนว่าสื่อ นั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการเรียนรู้หรือไม่ หรือสื่อ นั้น จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตรงกับวัตถุประสงค์ ทั้งยังเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและความถนัดได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะ ทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการเรียนรู้ได้ง่าย ไม่เบื่อหน่ายบทเรียน

นอกจากนี้ในแผนการจัดการการเรียนรู้จะประกอบไปด้วยแบบฝึกทักษะ ซึ่งถือว่าเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการฝึกทักษะภาษาไทยของนักเรียนให้ได้ผลในระดับที่น่าพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สนิท สัตโยภาส (2531, หน้า 80) ประสงค์ ราชณสุข (2532, หน้า 108) ทิพวรรณ นามแก้ว (2533, หน้า 46) ที่พบว่า การใช้แบบฝึกทักษะจะช่วยให้นักเรียนชาวเขามีพัฒนาการทาง ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาไทยเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ดีการที่พบว่าการใช้เพลงมีส่วนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อาจเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่า เพลงเป็นสิ่งเร้าภายนอกที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน โดยทั่วไปเพลงเป็นสิ่งที่ทุกคนชื่นชอบ ฉะนั้นการนำสิ่งเร้าที่ผู้เรียนชอบและสนใจ มาใช้สอนย่อมเป็นสิ่งจูงใจในการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพราะสามารถสื่อความหมายจากความคิดรวบยอด กระบวนการคิด และการใช้ในการสรุปทบทวนได้เป็นอย่างดี ผู้ศึกษาพบว่า ขณะที่นักเรียนกำลังเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้เพลงลูกทุ่งนั้น นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจ และสนุกสนานกับการเรียนภาษาไทยมากเพราะผู้ศึกษาได้นำเพลงสัปดาห์ที่นักเรียนรู้จักและเคยได้ยินมาก่อน ซึ่งมีทำนองและจังหวะที่เร้าใจจึงทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ อยากฟัง อยากร้อง และทำให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาที่บรรจุอยู่ในเพลง ซึ่งไม่ทำให้เกิดความเคร่งเครียดหรือเบื่อหน่ายเหมือนกับการอธิบายเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการนำเพลงลูกทุ่งมาใช้ในการพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน จะเป็นวิธีการที่เหมาะสม เพลงเป็นสื่อการสอนที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ หากผู้สอนเลือกเพลงที่เหมาะสมกับระดับชั้น จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ สนุกสนาน ได้รับความรู้ไปพร้อมๆกัน เพลงจัดเป็นสื่อการเรียนการสอนที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เพียงแต่เขียนเนื้อเพลงบนกระดานดำ หัดให้นักเรียนก็จะช่วยให้บรรยากาศในห้องเรียน มีชีวิตชีวา นักเรียนสดชื่น แจ่มใสขึ้นได้ในทันที การใช้เพลงประกอบบทเรียน สามารถนำไปใช้ในทุกระดับชั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน คือการใช้ในการสอนกับเด็กเริ่มเรียน เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย สนุกสนาน ใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อเป็นแรงจูงใจ และที่สำคัญนักเรียน เรียนด้วยความสนุกสนานไม่เบื่อหน่ายเลย ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์มรรย (2523, หน้า 290) ที่กล่าวว่า การนำเอาบทเพลงประกอบการสอนไปใช้นั้นควรใช้ในลักษณะต่างๆ กันเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย

2. ผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงสูงชันกว่าเกณฑ์การประเมินของโรงเรียน ซึ่งตั้งเกณฑ์ไว้ร้อยละ 60 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงไทยลูกทุ่งเป็นการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนไปพร้อมๆกัน ทำให้นักเรียนมีความรู้ที่จะได้รับจากกระบวนการเรียนการสอน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ กรมวิชาการ (2544, หน้า 3) ได้กล่าวว่ากระบวนการเรียนรู้และความพึงพอใจทางสังคมเพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลให้ขีดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเพิ่มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับภาษาซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ทุกๆด้าน รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ภูมิปัญญาความรู้ และทักษะประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

หลังจากที่นักเรียนได้เรียนโดยแผนการจัดการเรียนรู้ ทักษะภาษาไทยโดยใช้เพลงไทยลูกทุ่ง นอกจากการทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นกว่าเกณฑ์ การจัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้อย่างสามารถลดพฤติกรรมที่เป็นจุดด้อยของนักเรียน เช่น ลดพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก ขาดความมั่นใจเวลาสื่อสาร ไม่สนใจสิ่งที่เป็นวิชาการ หลังจากเรียนด้วยแผนการวัดการเรียนรู้ทักษะภาษาไทยโดยใช้เพลงไทยลูกทุ่งแล้วนักเรียนกล้าที่จะถามหรือพูดเมื่อไม่เข้าใจ มีความตั้งใจเรียนในสิ่งที่ป็นเนื้อหาวิชาการมากขึ้น นักเรียนมีพฤติกรรมทางการเรียนในทางที่ดีขึ้นนั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงลูกทุ่ง สามารถพัฒนาทักษะทางภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ ของนักเรียนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการเรียนการสอน

1. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามระบบขั้นตอนอย่างสอดคล้องกัน
2. เนื้อหาของแบบฝึกเรื่องใดที่ยากควรจะมีการเพิ่มจำนวนของแบบฝึกให้มีจำนวนมากขึ้นเพื่อให้ได้ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทำซ้ำๆ เพื่อความเข้าใจที่มากขึ้น
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรเน้นการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเน้นให้เด็กได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง และให้เด็กได้จัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการกลุ่ม กระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษการใช้เพลงไทยลูกทุ่งในทักษะภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในระดับชั้นอื่นๆ ที่พบว่ามีปัญหาในเรื่องของทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
2. ควรมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงไทยลูกทุ่งนำไปใช้กับนักเรียนที่เป็นชาวเขาเผ่าอื่นๆ
3. ควรมีการศึกษาในลักษณะการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่เรียนด้วยการใช้เพลงไทยลูกทุ่งกับการสอนด้วยเทคนิควิธีอื่นๆ